

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1911. június 15.

135. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felolvasó szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:
Egész évre ... 24 kor. Negyedévre ... 6 kor
Félévre ... 12 kor. Hónapról-hónpra ... 2 kor
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hírdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Törökország belső konszolidációja.

Ausztria-Magyarország népei nemcsak bizalommal, de nyilvánvaló rokonszenvvel is kísérik azt a keleti politikát, amelynek fundamentális alapelve: a hatalmi status quo fenntartása, a Balkán államok önállóságának a biztosítása, legfőképpen pedig a török birodalom területi épségének, valamint az ifjutörökök által létesített alkotmányos rendszernek a megvédése.

A Ballplatz főfigyelme természetesen a bennünket közlelő érdeklő Balkán felé irányul. Annál is inkább, amivel a közeli keleten nemcsak politikai és hatalmi, hanem nagyfontosságú kereskedelmi érdeket is kell megvédenünk.

És ez okból csak helyeselni tudjuk azt a tevékenységet, melyet a külügyi kormány a Balkán államokkal való gazdasági és baráti kötelek létesítése és megszilárdítása érdekében kifejt. Örömmel fogadtuk a Szerbiával és Romániával kötött kereskedelmi szerződéseket és kellőképpen méltányolni tudtuk azt az őszinte jóakaratot és azt a kitüntető figyelmet, melyet felséges uralkodónk Nikita fejedelemmel szemben annak jubileuma és királyi rangra való emelése alkalmából tanusítani jónak látoit.

És ugyanebből az okból szívesen látjuk volna, ha Karagyorgyevics Péter meglátogathatta volna királyunkat Budapesten. Őfelsége betegeskedése miatt, sajnos, ennek a vizitnek el kellett maradnia egyelőre, de ami késik, az nem mulik s ismerve a békés és koncilians irányzatot, azt kell hinnünk, hogy Péter király

látogatása előbb-utóbb mégis csak meg fog történni.

Ugyancsak e helyütt emlékezünk meg arról a hármass egyezményről is, mely épp a napokban perfektuáltatott monarkiánk és Bulgária közti és amely szerződésben Ausztria-Magyarország újabb bizonyítékát szolgáltatotta Bulgária iránti jóindulatának, midőn a még 1902 ben megformulázott előfeltételeknek az elejtésével, sansphrase lemondott a kapitulációban gyökerező kiváltságos előjogokról. S amely elhatározásunk következtében Bulgária a konzuláris konvenciót, a jogvédelmi és kiadási egyezményt velünk már mint teljesen egyenrangú hatalom köthette meg.

Ezek a tények pedig mind azt bizonyítják, hogy mi barátjai vagyunk a Balkán összes népeinek és őszintén óhajjuk valamennyinek a fejlődését, a megerősödését. Hogy szimpátiánk mégis inkább a moziim nép és a török birodalom felé irányul, annak oka az is, hogy a Balkán államok függetlenségének és fejlődésének biztosítékait mi első sorban a török birodalom területi épségének fenntartásában és a megindult belső konszolidálás zavartalan keresztülvitelében látjuk.

Bármik legyenek is az orosz politikának Törökországra vonatkozó tervei és akárhogy fészkelődnek is a nyugtalankogó elemek a Balkánnak egyéb államaiban, amíg az új rezsim elég erősnek bizonyul a reformmunka keresztülvitelére, mindaddig nem kell komolyabb veszedelemtől tartani. Fokozott figyelemmel kísérjük is e miatt a török belpolitika minden egyes hullámverését. És nagyon természetes, hogy éppen Wienben és Budapesten keltette a legnagyobb aggodalmat az a válság, mely az

új rendszert megalapító kormányzópart egységét nemrég megbontotta.

Annál aggasztóbbnak mutatkozott ez az esemény, mivel ugyanabban az időben nemcsak Arábiában tört ki nagyobb mérvű lázadás, hanem az albánok is újból kiltzték a lázadás zászlaját. Mindenki tisztában volt azzal, hogy ez a válságos állapot igazi próbaköve lesz majd az új rezsim erejének, állandóságának és előre lehetett sejteni, hogy Oroszország közvetve avagy közvetlenül ki fogja használni az alkalmat az új rendszer ellentállóképességének a kipróbálására.

Törökország belső viszonyainak helyes megítélése céljából tudnunk kell, hogy az ifjutörök pártban mindjobban megerősödik az a tábor, amely a reformok keresztülvitelében mérsékeltebb tempót követel.

Ez a józanabb felfogás nemcsak a politikai klubokban és a sajtóban, hanem a lakosság tulnyomó részénél is visszhangra talált. S ami ezidőszerint a legfontosab, a kamarai többségben is mindinkább hódít. Az első mámor csillapultával csakhamar kiltunt, hogy a lassabb, de céltudatosabb fejlődés az ország aktuális érdekeinek inkább megfelel, mint az elhamarkodott reformmunka. S jobban megismerkedvén a reális politika követelményeivel, végre is belátták, hogy a legjogosultabb reformeszmék kedvéért sem szabad lábba tiporni az ősi hagyományokat.

Ez a helyesebb szempont, a reális viszonyokkal komolyan számvető irányzat lett az ugynevezett disszidensek mozgalmának az okozója és irányítója. Es igen fontos jelek arra engednek következtetni, hogy diadalmaskodni is fog ez az irányzat az egész vonalon.

„A Tengerpart“ tárcája.

Kegyes hazugságok.

César Pécomtal, a feuiladesi parasztleveílhordó, hatalmas termetű volt, szikár és szálas. Arca, bajusza és kicsiny hófehér kecskeszakálla elárulta a vén katonát s kék bluzán ott fénylett a katonai érdemrend sárga szalagja, mert César Pécomtal nem csak arra volt jó valamikor, hogy őrt álljon a császári kastélyban, hanem vitézül harcolt a bajor vértések ellen is. Rágyujtott pipájára s leemelvén válláról a nagy bőrsákokat, azt kinyitotta s kivett belőle néhány levelet.

Ismerte csaknem mindegyiknek az irását, mert a falubeliek, kiknek immár h sz év óta hordta a leveleket, egy-egy pohár bor mellett vele is megismertették azok tartalmát.

A kezébe vett egy levelet és hosszasan vizsgálta. A levél özvegy Lenotrené asszonynak volt címezve s a postabélyeg ez a köriratot viselte: Páris. Különös, ez nem volt Lenotrené asszony fiának erőteljes, férfias írása, azé, a ki Tristan Rozier név alatt irogatni szokott a lapokba s a derék ember kissé gyanakodva nézte a levelet.

Mivel mindent tudott, tudta azt is, hogy Tristan Roziernek, a költőnek anyja nem tudott sem írni, sem olvasni, ami csak elég mulatságos dolog.

Az asszony csekélyke nyugdíjából élt s fiát valami biztos pályán szerette volna látni: ügyvédnek, vagy orvosnak, még pedig egy szeretetreméltó asszonyka oldalán, aki az ő alkonyát is megédesítette volna. Az, hogy írásai révén fiát mindenfelé emlegették, alapjában véve nem igen érdekelte, mert hisz álnév alatt írt s ő maga amugy sem tudott olvasni.

Mikor fia egy izben tudára adta, hogy valamelyik színház elfogadta előadásra egyik darabját, az öreg asszony sirva fakadt, mert azt hitte, fia színészé lett, vagy ahogy ő nevezte: komédiássá.

César Pécomtal ezt mind tudta.

A fiatalember, hogy anyjának örömet szerezzen, megint neki mindent, ami jó érte.

Megirta többek közt, hogy Victorien Bruissant, a hírneves költő meghívta ebédre s hogy az öreg mester rendkívül szeretetreméltó volt hozzá. Az öreg anyóka épp főtt gesztenyéből álló reggelijét költötte el, mikor a levélhordó felolvasta neki fia levelét, melyben szemléletesen le volt írva a remek

ebédőterem számtalan ragyogó csillárjával, tükreivel, virágaival és szolgálóival.

Egy más alkalommal azt jelentette a levél, hogy Tristan Rozier nagysikerű előadást tartott a népegyetemen, majd azt, hogy immár a maga, saját butoraival berendezett lakásába költözött.

A verskötetből, mely szintén megérkezett, minden látogatásakor csak egy-egy lapot olvasott fel Pécomtal, de nem sokat értett belőle. Mégis azt vélte kiolvasni belőle, hogy a fiatalember nagyon boldogtalan egy nő miatt s hogy a versek tulnyomó része valami Bianca Novella kisasszonyhoz van intézve.

Mindezek a dolgok a bámulat és becsülés érzetét keltették fel a levélhordóban Lenotrené asszony fia iránt, mert hisz a jámbor nem tudhatta, hogy Tristan híres előadása tiz szunyókáló munkás és néhány kárörvendő kartárs előtt folyt le, hogy a könyvből egyetlen példány sem kelt el s hogy Bianca Novella kisasszony egy nevelői házimester leánya volt, aki tragédiákban statisztált s rendszeresen megcsalta Tristan Roziert.

A levélhordó visszatette a levelet a bőrszáka s megindult Lenotrené asszony lakása

Nem is szólva arról, hogy a hadügy-miniszternek a tisztekhez intézett ama körrendelete is, hogy tartózkodjanak a politikában való aktív részvételtől, igen jellemző tünet, majdnem biztosra vehető, hogy a Szalonikiben legközelebb megtartandó ifjútörök kongresszus is a mérsékeltbb irányzathoz fog csatlakozni.

S ezeknek a disszidenseknek igazuk van, amidőn határozottan visszautasítják a reakcióvadját, mert ők valóban nem a reakciónak, hanem a mérsékletnek a hívei. Mérsékletre és tapintatra pedig annál nagyobb szüksége van az új rendszernek, mivel hogy Törökország külső ellenségei szinte lesve várják a kedvező alkalmat az ország belügyeibe való beavatkozásra.

Az ifjútörök pártban végbement szakadás nagyon megnehezítette Hakki pasa helyzetét. Annál nagyobb érdemül tudható be a nagyvezirnek, hogy ebben a nehéz s ituációban is imponáló erélylyel állott az ország becsületének a védelmében. Férfias magatartásával nemcsak szégyenteljes visszavonulásra készítette a perfidül támadó Oroszországot, hanem egész váratlanul újból megszilárdította a maga és az egész rezim pozícióját is.

Ezzel a szerencsés fordulattal mindenképpen meg lehetünk elégedve, de Törökország jó akarói teljes megnyugvást csak abból meríthetnek majd, ha látni fogják, hogy a belügyekben megnyilatkozó mérsékeltbb irányzat az albánokkal szemben is érvényre jut. Az albánok jogos igényeivel és figyelmet érdemlő érzékenységgel annál is inkább számot kell hogy vessenek a mai rendszer urai, mivel nyilvánvaló, hogy a lázadás békés és megnyugtatható módon való elintézésével Törökország ereje ismét annyira megszilárdul, hogy nyugodtan nézhet a jövő további fejleményei elé.

A török kormányzatnak ez a törekvése annál könnyebben volna most már keresztülvihető, mivel az albánok is hajlandók a békére és az orosz diplomácia minapi kudarcra Montegrót is óvatosságra készíti.

Kíváncsok, hogy mire Hakki pasa legközelebb Wienben meglátogatja Aehrenthal grófot, az albán lázadás már a régmúlt eseményének legyen tekinthető. S. S.

Lapunk legközelebbi száma a holnapi ünnep miatt pénteken délután a rendes időben fog megjelenni.

felé, akit már néhány napja nem látott s a kiről tudta, hogy gyengélkedik.

Mikor az ajtóhoz ért, épp akkor lépett ki azon az orvos. A levélhordó kérdezősködött:

— Igazán bámulatos, hogy mily rohanosan járja a végét. Már annyira gyenge, hogy nem adok neki egy hetet — felelt az orvos.

A levélhordó benyitott.

A kis parasztszoba tele volt napfényvel. Lenotrené asszony szundikált. A fényezett szekrényen nem állt egyéb, mint fiának arc képe bársonykeretben s egy mennyasszonyi koszoru, melynek viaszvirágai már teljesen megsárgultak. A szél ünnepélyes harangszót hozott a kerten át, melyben két pillangó kergetődzött.

A levélhordó sajnálta felkelteni az alvó beteget. Szokása szerint felbontotta a levelet, mert ez az ő tisztje volt s átfutott rajta.

Tristan Roziernek egy barátja írta, szárazon jelentvén, hogy a költő meghalt. Öngyilkosságot követett el Bianca Novella miatt. Egy kötetre való kézirat maradt utána... Ezzel vajjon mi a teendő?

César Pécomtal felemelte tekintetét. A helyről, a hol állt, áttekinthette az egész napsugárban fürdő szobát. Az ágy szélén egy sápadt, öreg kéz pihent. Lehajította fe-

UJDONSÁGOK.

— **A kormányzó érkezése.** *Wickenburg* István gróf kormányzó ma reggel a kilenc órai gyorsvonattal Budapestről visszatért Fiuméba. A kormányzó két napot töltött a fővárosban, ahol *Khuen-Héderváry* gróf miniszter-elvökkel tanácskozott s az egyes szakminiszteriumokban fiumei ügyeket intézett el.

— **Személyi hír.** *Vio Antal* dr. országgyűlési képviselő holnap reggel érkezik vissza Budapestről Fiuméba.

— **A podesztaválasztás.** *Wickenburg* István gróf kormányzó ma átiratilag értesíti *Prodám* Jánost, a május 15-ikén megválasztott rapprezentanza korelnökét, hogy a rapprezentancát június 17-ikén, szombat déli tizenkét órakor rendkívüli ülésre hívja össze. A rendkívüli ülés napirendje a következő: A kormányzó székfoglaló beszéde, az újonnan megválasztott városi képviselőtestületi tagok eskületétele s a podeszta, valamint a két alpolgármester megválasztása.

— **Népgyűlés.** Holnap, csütörtökön délután négy órakor a *Via Vall Scurigne* 28. sz. alatti „*Alla Zilla*” nevű oszteriában népgyűlést tartanak. A szónokok között szerepel *Manasteriotti* Ödön háztulajdonos és *Zambelli* Sándor is.

— **A karnevali bizottság beszámolója.** A karneváli utolsó három napjának megünneplésére alakult bizottság, amely a farsangi mulatságokat ötletesen és sikerrel rendezte, tegnapi ülést tartott, amelyben beszámoltak a bizottság működéséről.

A pénztáros jelentése szerint a bizottság a karneváli mulatságok céljaira 6982 korona 36 fillért gyűjtött. A kiadások levonása után fennmaradt 1110 korona 10 fillérnyi összeget a *Banca Cooperativa Fiumana*-nál helyezték letébe. A bizottság ezután elhatározta, hogy felszlik. A fenti összeget a megalakítandó új karneváli bizottságnak fogják rendelkezésére bocsátani.

— **A haditengerészeti akadémikusok tanulmányutja.** A fiumei haditengerészeti akadémia növendékei, a vasárnap, június 18-i eskütétel után, június 20-án nyolc heti utazásra mennek a tengeren, hogy elméleti tudásukat a gyakorlati tapasztalatokkal is gazdagíthassák. A tengerész ifjuság utazására a „*Kaiserin Elisabeth*” csatahajó és a „*Zara*” iskolahajó van kiszemelve. A „*Zara*” az adriai vizeken, a „*Kaiserin Elisabeth*” pedig a jevantei vizeken fog cirkálni. Mindkét hajó a „*Viribus unitis*” csatahajó vízrebocsátása alkalmából tervezett flottaparádén is részt fog venni.

Az eskütétel a „*Kaiserin Elisabeth*” csatahajón vasárnap délelőt tíz órakor lesz.

Jét s egy pillanatig úgy vélte, hogy a kékszinű bluza lángol. Vörösnék látta a szemében uszó könyecseptől s a napsugár fényében, mely megvillogtatta a katonai érdemrendjévek aranyozó bronzát.

Lenotrené asszony felébredt s meglátta a levélhordót, kezében a levéllel.

— Kend az, Cézár? Mondja... olvassa gyorsan...

Az öreg nyomban kiegyenesedett, hátrahúzódt az ablak felé s erőt véve mély megindultságán, olvasni kezdett!

„Drága anyám! Ezuttal csak néhány rövid szót. Nagy munkában vagyok. A szerencsémem dolgozom; darabomat végre elfogadták s én a jövő héten hazaérkezem, hogy karjaimba zárjalak s kissé kipihenjem magamat.”

Az öreg asszony arcán, melyen ott volt a halál álarca, megjelent egy mosoly, olyan, aminőt huszéves korában mutatott.

— Köszönöm, Césár. Illeik, hogy feleljünk neki. Irja azt, hogy jól érzem magam, nehogy bánkódjék... A bélyeg árát majd megadom.

Aztán újra elaludt.

Harmadnap César Pécomtal ünnepi bluzát és új sapkáját viselte, mert hivatalos körutja befejeztével Lenotrené asszony temetésére kellett mennie.

Leo Lerguir.

— **Hajógépészek tanácskozása.** A Művezetők országos Szövetkezetének XXVI. közléte, a tengerhajózási gépészek egyesülete június 14-én, este 1/9 órakor a *De la Ville*-szálló éttermében rendes havi ülését tartja. Az elnökség ez uton is arra kéri a tagokat, hogy az ülésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Térszene.** A *Jellasich*-gyalozezred zenekara ma, szerdán este 1/9 órakor kedvező idő esetén térszenét ad a következő műsorral:

1. „*Foies Bergere*” — Induló.
2. *Verdi* — Részletek az „*I Vespri Siciliani*” című operából.
3. *Lehár* — Keringő a „*Cigányszerelem*” című operából.
4. *Puccini* — Nagy ábránd a „*Tosca*” című operából.
5. *Reinhardt* — Reminiscenciák az „*Il caro tesoro*” című operából.
6. *Rubinstein* — „*Asra*” című dal.

— **Felhőszakadás.** Napok óta őszi időjárás borzongatja meg a tengermellék lakóit. Gyors egymásutánban váltakozik a napütéses idő a nehéz, sirokkós felhők komorságával és senki sem tudja, hogy a legközelebbi órákra milyen öltözetet készítsen elő.

Tegnap délután 6 óra felé is hirtelen sötétség borult a látóhatárra s néhány perc múlva felhőszakadászerű zápor hullott alá. A ködös, esős idő annyira homályba burkolt mindent, hogy alig lehetett 200 lépésnyire is el látni. A szokatlanul viharos idő az éjjeli órákban megisméltódott. Kevéssel 12 óra után sűrű villámlás és égzengés között felhőszakadás keletkezett s majdnem két órán át oly sűrű tömegben esett az eső, hogy a város földalatti csatornáit nem tudták levezetni a nagy mennyiségű esővizet. Egymásután öntöttek ki a csatornák s rövid idő alatt a mélyebben fekvő, különösen a tengerparthoz közel levő utcák viz alá kerültek. Husz-harminc centiméteres víztömeg kavargott, bugyborékol az utcákon, amely minden közlekedést lehetetlenné tett. Félhárom felé ujult erővel tört ki a felhőszakadás, mely most már szerencsére csak rövid ideig tartott. A szakadatlan zuga s erős mennydörgésre felébredtek az emberek is s mindenütt kíváncsi fejek tüntek elő az ablakokból. Az óvárosban azonban az emberek nem vesztették el gyakorlati érzéküket. — Az eső- és csatornavíztől legjobban látogatott sikátorokban deszkákat helyeztek el tégladarabokon s azokon át közlekedtek. Sok helyen még a reggeli órákban is lehetett ilyen deszkapadlókat látni. A felhőszakadás azonban minden nagyobb baj nélkül múlt el, mert sem a rendőrség, sem a tűzoltóság kivonulására nem volt szükség. És mikor e sorokat írjuk, ismét előbukkant a napsugár, mely az idén sehogysem akar kitartó maradni. Pedig *Medárd* napján nem volt eső s így a hagyományos negyvennapos esőnek — a monda szerint — el kell maradni. No de ki tudja, hogy június közepén meddig tart ez az áprilisi idő...

— **Gyorsirás-tanári vizsga.** *Hajnal* Emánuel, az „*Adria*” hajóstársaság tisztviselője a budapesti gyorsirás-tanárokat képesítő vizsgálobizottság előtt a gyorsirás-tanári vizsgát kitűnő eredménnyel tette le.

— **A kikötőből.** Június 14. *Érkezett:* „*Carolina*” osztrák gőzös *Tampából*, 2000 bál gyapottal, 30.000 drb. dongával és 1000 zsák cementtel; „*Gallipoli*” olasz gőzös *Velencéből*, 250 zsák korpával.

Indult: „*Saxonia*” angol gőzös *Newyorkba*, 250 tonna babbal, 60 tonna bõrrel és 20 tonna vegyes áruval; „*Douro*” angol gőzös *Hullba*, 450 tonna cukorral, 70 tonna fával és 50 tonna liszttel; „*Tisza*” magyar gőzös *Marseillebe*, 270 tonna fával, 70 tonna cukorral és 30 tonna parafinnal; „*Caboto*” olasz gőzös *Triesztbe*, üresen; „*Ravenna*” olasz gőzös *Ravennába*, 70 tonna fával és 30 tonna babbal; „*Gróf Tisza István*” magyar gőzös *Konstantinápolyba* üresen.

Hopp! Hop! Tatarata! 80 km. óránként!

Ez volt aztán az utazás! Hanem vendéglős ur, valamennyien alaposan berekedtünk. Hozasson csak mindjárt néhány doboz sodeni ásványpasztillát, de csakis valódi Fáy-félet. Érti? Két óra múlva tovább kell utaznunk, addig el kell mulni a náthának és ezt csak sodenivel érhetjük el. Egy doboz ára 1 kor. 25 fillér.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Güntzert, cs. és kir. udvari szállító, Wien IV./I. Grosse Neugasse 17.

— **A Magyar Bank vasuti előmunkálati engedélyei Boszniában.** A Magyar bank és kereskedelmi részvénytársaság előmunkálati engedélyt kapott a breska—bjelina, bjelina—racsai, bjelina—galavicsice és glavicsice—laztvi vasuti vonalakra.

— **A koalíciós kiegyezés mérlege.** A minap jelent meg *Katona Sándor* dr. ilyen című könyve, amely az előszó szerint a legutolsó kiegyezés „rendszeres bírálata”. A szerző megvizsgálja, vajjon az a kiegyezés, amelyet a koalíció csinált, jobb, vagy rosszabb-e, mint a Széll-Körber-féle, amelyhez ha ragaszkodott volna a koalíció, feltétlenül fönnt tudta volna tartani. A koalíció azonban, mely a paktumot megelőző tárgyalások idején nem akart a gazdasági függetlenség alapján kormányt vállalni, később pedig már nem hozhatta a gazdasági függetlenséget, pártédekből kénytelen volt új kiegyezést csinálni, amelől azt hirdethette, hogy egy lépéssel legalább előbbre viszi a gazdasági függetlenség programját — mert letelék a koalíció mindig a gazdasági különválasztásért ösztönöztenek elkeseredőnek akart látszani. Ha tehát ez a kényszerű új kiegyezés rosszabb, mint a régi Széll-Körber-féle, akkor a koalíció a saját pártédekének feláldozta az ország érdekét és akkor ez a koalíció büne. A szerző szerint a koalíció kiegyezésének mérlege csakugyan passzív. Hogy ezt bebizonyítsa, végigmegy a kiegyezésnek az egész anyagán, megismerteti mindazokat a véleményeket, amelyek ebben a kérdésben elhangzottak s amelyek a legutóbbi évek politikai küzdelmeiből már ismeretesek s így a kiegyezés objektív tartalmából, meg a hozzáfűződő véleményekből jut el a maga kritikai álláspontjára. Általában két főcsoportban tárgyal, először a kiegyezés közjogi, azután a gazdasági kérdéseit veszi vizsgálat alá.

A könyvnek ez a része, amelyben szó esik a kiegyezés ugynevezett vívmányairól: az autonóm vámtarifáról a szerződéses formáról, az önrendelkezési jog biztosításáról, továbbá a kiegyezés szerepéről az önálló vámtarifa szempontjából, a bankkérdés állítólagos kikapcsolásáról, a titkos egyezményről, a kvótaemelésről stb., annál érdekesebb, mert mindezek a kérdések alig néhány hónapja még csak a pártok csatájában és a leplezések szenzációinak ideges légkörén keresztül voltak megközelíthetőek. A szerző legvégül arra az eredményre jut, hogy a kiegyezés gazdaságilag hátrányos volt, közjogi vívmányai pedig nemcsak, hogy nem vívmányok — miként erre már az eddigi bírálók is rámutattak, — de a közjogi téren a kiegyezés éppen olyan kudarcot jelent az országnak, mint a gazdaságin.

Arra az ellenvetésre, hogy a koalíció kormánya kezdettől kényszerhelyzetben volt, szerző azt feleli, hogy ez, ha igaz volna is, nem mentesség, mert a koalíció önként vállalta a paktumot. A szerző azonban *Mattekovics* Sándornak egy idevonatkozó értekezéséből amúgy is szakszerűen bebizonyítja látja, hogy a külföldi vámszerződések nem akadályozhatták meg a koalíciót a vámsorompók felállításában.

Dr. Katona könyvének rendszere világos és következetes. Hogy mint bíráló, amely ilyen korán követi az eseményeket, fölül tud-e már emelkedni rajtuk, vagy maga is csak sokatmondó kortörténeti dokumentum — ez, sajnos, a mi generációnk számára csak izgató kérdés marad. Meggyőző ereje és világos okfejtése azonban tagadhatatlan és az anyag gondos összehordása, ügyes elrendezése, valamint előadásának vonzó elevensége egyaránt érdekes és becses olvasmánnyá teszik a könyvet.

— **Az Osztrák Lloyd juniusi menetrendje.** Földközi tengeri szolgálat: A görög—levanti „A” vonal gőzösei junius 18. jul. 2. körül rakodnak Fiumében Brindisi, Korfu, Patrasz Zarte, Calamata, Pireusz, Sira, Wathy, Scio,

Cesme, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Karasonda, Trebisonda és Rizeh kikötők részére.

A görög—levanti „B” vonal hajói junius 25-ike körül rakodnak Fiumében Brindisi, Korfu, Patrasz, Argostoli, Calamata, Cerigó, Pireusz, Sira, Wathy, Scio, Cesme, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Gallipoli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Karasonda, Rizeh és Trebisonda kikötők részére.

A thesszáliai „A” vonal gőzösei junius 31-ike körül rakodnak Fiumében Medua Durazzo, Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Dedeagatsch, Dardanelli, Konstantinápoly, Bargas, Konstanz és Odessza kikötők részére.

A thesszáliai „B” vonal gőzösei junius 24-ike körül rakodnak Fiumében Medua Durazzo, Valona, Santi, Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Lagos, Dedeagatsch, Dardanelli, Rodostó, Konstantinápoly és Haidar Pacha kikötők részére.

A szíriai vonal gőzösei junius 24 és 31-ike körül rakodnak Fiumében, Brindisi, Alexandria, Port Said, Beiruth, Jaffa, Caifa, Saida, Tripolisz, Alessandretta, Messina, Lar-naos és Limassol kikötők részére.

Oceán szolgálat:

A triest-kalkuttai vonal „Szilázia” gőzösei junius 18-ika körül rakodnak Fiumében, a menetrendben előírt összes kikötők részére.

— **Kirándulások a tengeren.** Holnap csütörtökön, f. hó 15-én az Ungaro-Croata a következő kirándulásokat rendezi:

Cirkvenicába és Noviba a „Szamos” termes gőzessel délelőtt 8.45 Novig és d. u. 2.30 kor Noviig, visszajövet Indulás Noviból d. u. 6, és Cirkvenicából 6.40-kor. E kirándulásokra külön menettérti jegyeket bocsátanak ki 1 kor. 50 fillér leszállított árban személyenként, és azon napra való érvényességgel, amelyen megvételtek; e jegyek az azon napon belül induló mindegyik hajóra érvényesek és feljogosítanak este a kiránduló hajóval való visszajövetelre is.

Ika és Lovranába a „Hrvat” gőzessel indulás Fiuméből d. u. 2.30-kor; menet Volosca, Abbázia, Ika és Lovrana érintésével; visszajövet indulás Lovranából d. u. 6.30, Ika-ból 7.—kor és Abbaziából 7.30-kor. Menetdíj oda- és vissza 80 fillér személyenként.

Portoré- és Bakariba az „Abbázia” gőzessel d. u. 2.30-kor menet és esetleg jövet Urinj érintésével; visszajövet indulás Buccariból este 7.—, Portoréből 7.20 órakor. Menetár 80 fillér személyenként.

Abbaziába a „Lovrana” és a „Stefánia” szalon-gőzösökkel d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12-kor, délután 2, 3, 4, 5, 6, 7, és 8.30 órakor. Utolsó járat Abbaziából Fiuméba este 8-kor. Esteli járat Fiuméből Abbaziába az „Istriano” gőzessel 9 órakor és vissza 10 órakor. Menetár 1.20 korona személyenként.

Fiuméből Abbaziába omnibus vonal az „Istriano” gőzessel. Indulás Fiuméből d. e. 9.10 és 11.10-kor, d. u. 2.10, 4.10 és 6.10 órakor. Visszajövet Abbaziából d. e. 10.10, továbbá d. u. 12.10, 3.10, 5.10 és 7.10 órakor. Menetár 20 fillér személyenként.

Kedvezőtlen időjárás esetén a társaság fenntartja magának a járatok számának leszállítását. E hajóra érvényes menetjegyek csakis a gőzhajón 20 fillér árban válthatók.

A migrén legtöbbször csak a lassu emésztésből ered. A természetadta **Ferenc József**-keserűviz a gyomor működését kitünően felrívít. Kíméletes hatása miatt érzékeny idegzetű emberek, különösen nők, előszeretettel használják. Igyunk időközönként éhgyomorra 1/2 pohár valódi „Ferenc József”-keserűvizet!

Távirat ☞ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jun. 14. A képviselőház mai ülésén *Kabos* Ferenc elnökölt.

Jelenti, hogy *Kristóffy* József mandátuma ellen alaki okokból kifogást emeltek.

A mentelmi bizottság előadója *Beck* Lajos képviselő ügyében terjeszti be a bizottság jelentését. A bizottság a mentelmi jog felfüg-

gesztését javasolja, mert a miniszterelnök hatósági személy lévén, a tintatartódobással Beck hatóság elleni erőszak büntetést követte el.

Napirend előtt

Juriga Nándor tót nemzetiségi referál *Balogh* államtitkár multkori beszédére. A személyére vonatkoztatott kijelentéseket visszautasítja.

Áttérve a kultuszköltségvetés folytatálogos tárgyalására,

Mádi—Kovács János szóváteszi, hogy az alantasabb kvalifikációju állami tisztviselők javadalmazása jobb, mint a tanítóké. Határozati javaslatot terjeszt elő a tanítószág fizetés-emelése iránt. A tételt nem fogadja el.

Bikády Antal Justh-párti a polgári iskolák reformálását, a kereskedelmi iskolák szaporítását s a katolikus autonómiát sürgeti.

Bánffy Miklós gróf a kolozsvári egyetem viszonyairól beszél. Panaszkodik, hogy a török nyelv tanszékét nem jól töltik be, mert a tanár öreg s alig tart előadást. A külföldi kulturát hasznunkra kell fordítani.

Thaly Ferenc a lelkészek fizetési viszonyairól ad felvilágosítást. Kéri ezek részére a fizetésemelést.

Az elnök ezután szünetet rendel el. Szünet után

Pozsgay Miklós a kongregációkat védi. Kijelenti, hogy ifjkorában ő is kongreganista volt. Elitéli *Vázsonyi* Vilmost, aki szegedi beszédében gyáván megtámadta a más vallásukat.

Az elnök *Pozsgayt* rendreutasítja.

Hock János hangoztatja, hogy a felekezeti békét szükségesnek tartja. Elitéli a tulzó reakciót.

Áttérve az interpellációkra

Juriga Nándor a nyitrai alispánnak a megyeház építésénél tanusított költekezése miatt interpellál.

Végül a Ház nagy többséggel elhatározza, hogy holnap, Urnapja miatt nem tart ülést s péntektől kezdve az ülések egy órával tovább tartanak.

Az ülés ezzel véget ért.

A prezuntiv trónörökös

eljegyzése.

BUDAPEST, jun. 14. Béceből ma délben szenzációs távirat érkezett Budapestre. A távirat szerint a toskánai Pia Nore kastélyban *Károly Ferenc József* főherceg, az osztrák-magyar monarchia prezuntiv trónörökös ma eljegyezte *Cylla Bourbon* pármái hercegnőt.

Külgyminiszterek találkozása.

ISCHL, jun. 14. Diplomáciai forrásból eredő hírek szerint a hármas szövetség külgyminiszterei Ischiben vagy Salzburgban legközelebb találkoznak. A külgyminiszteri találkozás érdekében most folynak az előkészületek.

Választók verekedése Szegeden.

SZEGED, jun. 14. Az Eötvös-párt tegeste Ujszegeden, a Proféta-vendéglőben gyűlést tartott. A gyűlésen *Haypál* Benő református lelkész éppen beszédet mondott, amikor egy másik sörscarnokból a Gerliczy-párti kortések vonultak be a vendéglőbe. *Szeles* ügyvéd hangos közbekiáltásával megzavarta *Haypál* szónoklatát, amire nagy szóvita keletkezett. A két párt a gyalázó kifejezések özönét zudította egymásra, majd a söröskancsókkal kezdtek dobálódzni, úgy hogy többen megsebesültek. A véres verekedés sebesültjei közt van *Schulek* törvényszéki bíró is.

Az ausztriai választások.

A bécsi választások.

BÉCS, jun. 14. Bécsben késő éjjel fejezték be a választásokat. A keresztény szocialisták vezető emberei, mint Liechtenstein herceg, Gessmann volt miniszter, Pattai reichsráthi asszony, Bielhovek és a többi vezetőpártember vagy kibukott, vagy csak pótválasztások útján tudják mandátumukat elnyerni. Az első kerületben Kuranda udvari tanácsos (német szabadelvű) és Wieniger (keresztényszocialista) közt pótválasztás lesz. A harmadik kerületben Friedmannt (német szabadelvű) 980 szavazattal választották meg Bielhovek (keresztény szocialista) eddigi képviselővel szemben. Währing első kerületében Liechtenstein herceg (keresztény-szocialista) és Weber dr. (német nemzeti) jelöltek közt pótválasztás lesz. Liechtenstein herceg 2761, Waber 1978, Petersilka szociáldemokra 1866 szavazatot kapott. A szociáldemokraták a választás befejezése után nyomban elhatározták, hogy Waberre fognak a pótválasztáson szavazni. A második kerületben Wichtl ker. szoc. Klaudy német szabadelvűvel szemben megválasztották. A IV. kerületben, a Rathaus-negyedben Wittek eddigi keresztény szocialista képviselő és Neumann német szabadelvű közt pótválasztás lesz. Az V. választókerületben Ofner szociálpolitikus (2653 szavazat) és Kienböck ker. szoc. (2743) közt pótválasztás lesz. Austerlitz szoc. dem. 2155, Mittler német szab. 519 szavazatot kapott. Ofner dr. végleges megválasztása bizonyos a XV. választókerületben. Pabst keresztényszoc. és Ganser német szab. közt, a 14-ik kerületben Hierhammer bécsi alpolgármester keresztényszocialista és Denk német szabadelvű közt pótválasztás lesz. Ebben a kerületben rendkívül meglepő a ker. szocialisták hanyatlása. Ez a kerület Gessmann volt miniszter törzskerülete volt. A 18. választókerületben (Hernals) Kunschak ker. szoc. (7779 szav. és Volkert szoc. dem. (7691) közt pótválasztás lesz. A 16. kerületben (Josefstadt) Heilinger önálló ker. szoc. és Hartmann dr. szoc. dem. közt pótválasztásra kerül a sor. A 25. vál. kerületben Forstner szoc. dem., a kerület eddigi képviselője és Schneider ker. szoc. közt pótválasztás lesz.

A trieszti választások.

TRIESZT, jun. 14. Az első kerületben, melyhez az óváros és San Giacomo külváros tartozik, igen heves volt a választási küzdelem. A választáson azonban abszolút többséget egy jelölt sem nyert s ezért *Menesini* János mérnök liberális nemzeti és a szocialista *Pittoni* Valentin között pótválasztás lesz. A második kerületben előrelátható volt a pótválasztás, melyet *Gasser* Ede ügyvéd liberális nemzeti és *Hribar* szlovén jelölt között rendelkeznek el. A harmadik kerületben egyhangú választással nyert mandátumot a liberális nemzeti *Pitacco* György dr. A negyedik kerületben is újból választanak. *Braidotti* Lajos építész liberális nemzeti és *Oliva* János szocialista nyomdász képviselőjelöltek kerülnek új választás alá. Az ötödik kerületben *Rybar* János dr. szlovén jelöltet választották meg egyhangulag.

A déltiroli választások.

INNSBRUCK, jun. 14. Rovereto-Pise kerületben Piscal dr. olasz szociáldemokrata és Malfatti Valér báró olasz nemzeti közt pótválasztás lesz.

TRENTOBAN, Capeletti olasz keresztény-szocialista és Battisti szociáldemokrata közt, Roveretoban Decarli olasz keresztényszocialista és Adami parasztpárti közt pótválasztások lesznek. A Trentvidéki kerületben Tonelli olasz keresztényszocialistát újból megválasztották.

Az eddigi eredmények.

BÉCS, jun. 14. Az ausztriai választások közül eddig 424 kerület eredménye ismeretes. 241 kerület végleg megválasztotta képviselőjét, pótválasztás 176 osztrák és 7 galíciai kerületben lesz.

Véres verekedések Prágában.

PRÁGA, jun. 14. A választási eredmények kihirdetése után a város több helyén véres verekedésekre került a sor. A cseh-radikálisok botokkal és ernyőkkel támadták meg ellenfeleiket s minthogy a rendőrség a türelmetlen szemben tehetetlen volt, *katonaságnak* kellett kivonulnia. Félóránál tovább tartott, míg a két verekedő pártot széjjel tudták választani. A cseh-radikálisok később a Graben felé vonultak, ahol újabb verekedésekre került a sor. Zizkóban Burdival újonnan megválasztott képviselőt véresre verték. Késő éjjel a szociáldemokraták és a cseh-radikálisok egymástól különválasztva elvonultak. A városban nagy az izgalom.

Választási zavargás.

BÉCS, jun. 14. A XX. kerületben a választási eredmények kihirdetése után nagy zavargások voltak. A szocialisták két rendőrt földretetpertek. A rendőrök segítségére érkező rendőrcsapatot közúton fogadták. A rendőrség attakot intézett a tüntetők ellen, akik közül négyet karddal súlyosan megsebesítettek. Két rendőr szintén megsebesült. Öt letartóztatás történt.

CERNOVITZ, jun. 14. Czohor községben a községi előjárót a tegnapi választás alatt meggyilkolták. A hatóságok széleskörű vizsgálatot rendeltek el.

A szegedi választás.

SZEGED, jun. 14. Szegeden ma választják meg néhai *Bánffy* Dezső báró utódját. Déli egy órakor a szavazatok állása a következő:

Eötvös Károly 435
Gerliczy Ferenc báró 405

A szavazás teljes rendben folyik, bár az izgalom nagy.

Női tisztiorvos Gyulán.

GYULA, jun. 14. A városi képviselőtestület mai ülésén a harmadik tisztiorvosi állásra *Kwetuc* Valéria dr. menhelyi alorvosnőt nevezték ki. Ez az első eset Magyarországon, amikor asszonyorvos hivatalból tagja a városi tanácsnak.

Bier főhadnagy nem repül.

BÉCS, jun. 14. *Bier* főhadnagy tegnap tervezett Bécs-Budapest közti repülését a rossz időjárás következtében mára halasztotta el. Minthogy ma sem indulhat el, repülését bizonytalan időre el kellett halasztania.

Madary Gábor meghalt.

BUDAPEST, jun. 14. *Madary* Gábor tekintélyes fővárosi nagyiparos, aki az 1906-i választásokon a Budapest-józsefvári kerület országgyűlési képviselője volt s a főváros törvényhatóságában élénk szereppel bírt, ma délelőtt meghalt.

Sikkasztó póstamester.

SZATMÁR, jun. 14. A nagyváradai postagazgatóság feljelentésére a csendőrség letartóztatta *Süket* Gergely póstamestert, aki a pénzesleveleket bontotta fel. Letartóztatásakor beismeri, hogy az elsikkasztott levelek összesege 25.000 koronát tesz ki.

Az osztálysorsjáték huzása.

BUDAPEST, jun. 14. Az osztálysorsjáték mai huzásán 25.000 koronát nyert a 105240 számú sorsjegy.

Szerelmi dráma.

SZATMÁR, jun. 14. *Szucsai* Ferenc földbirtokos szerelmes volt egy leányba, aki érzelmeit viszonzta. A földbirtokos azonban nem válhatott el nejétől. Ezért ma revolvért vásárolt s előbb a leányt, majd önmagát lőtte agyon.

Pusztító felhőszakadás a Rivierán.

NIZZA, jun. 14. Az olasz és francia Rivierán óriási felhőszakadás volt az éjjel, mely a déligyümölcsöket teljesen elpusztította s a fürdőhelyek kertjeiben is nagy kárt okozott.

Lezuhant aviatikus.

FLÖRENZ, jun. 14. *Frey* aviatikus tegnap a Róma-turini távrepülés folytatásánál szerencsétlenül járt. Ronciglione közelében egy erdőbe zuhant és súlyos sérüléseket szenvedett. Az aviatikust a viterbói kórházba vitték.

Általános hajósztrájk Angliában.

LIVERPOOL, jun. 14. A tengerészek sztrájkmozgalma miatt a *Cunard* hajóosztás néhány hajóját ma nem indíthatták el. Azt hiszik, hogy ma éjjel Anglia összes kikötőiben proklamálják az általános sztrájkot.

Borhegyi -
BORVIZ

A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMU
SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES
ÁSVÁNYVIZ.

Kiváló nedvhajtó.
Főraktár: **C. Brazzoduronál Telefon 495.**

HUNGÁRIA-szálloda

Fiume - Viale Franc. Deák - Fiume
(a pályaudvar közelében).

KIFOGÁSTALAN KONYHA ÉS TISZTA.
:: JÓ MINŐSÉGŰ MAGYAR BOROK. ::

34 KÉNYELMESEN BERENDEZETT
:: VENDÉGSZOBA. ::

Olcsó árak! Olcsó árak!

FUNDA ANTAL A „Continental” szálló volt tulajdonosa.

CONTINENTAL-AUTOMOBIL PNEUMATIKS

Képviselő és raktár Fiumében:

Gilić R.

Telefon 677. Via Lod. Kossuth 13. Telefon 677.

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.
Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Bague aeroplánját megtalálták.

NIZZA, jun. 14. Bague aviatikus repülőgépét Antibes mellett kihúzták a tengerből. Az aviatikus holttestét még nem lehetett megtalálni.

Visszarendelt csatahajó.

KONSTANTINÁPOLY, jun. 14. Az olasz kormány az albán vizekre rendelt csatahajót visszarendelte.

Ehrlich tanár kitüntetése.

BERLIN, jun. 14. Ehrlich dr. a vérba elleni szérum feltalálóját valóságos titkos tanácsossá nevezték ki excellenciás címmel.

Vilmos császár és a cár találkozása.

PÉTERVÁR, jun. 14. Vilmos császár és Miklós cár finnországi találkozása valószínűleg szeptemberben fog megtörténni. A cárt dániai utazására Neratow ideiglenes külügyminiszter fogja elkísérni.

Öngyilkos bankbizományos.

BUDAPEST, jun. 14. A Rákóczi-ut 69. számú házában Pártos József bankbizományos ma délelőtt a negyedik emeletről levetette magát s nyomban meghalt. Lettét idegességében követte el.

Fiatal irodai tisztviselő

ki a könyvelésben és irodai teendőiben jártassággal bír kávé-import céghez keresetlik. Magyar és német nyelvek ismerete megkívánatik. Ajánlatok »Import« jelzéssel e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Magyar gyorsírónő

állást keres. Szíves megkeresések »Perfekt« jeligére a kiadóhivatalba kéretnek.

Nagel Adolf ponyva- zsákgyára és kölcsönintézete**Budapest**

Bátorkodom a m. t. fumei és susáki ipari és kereskedelmi vállalatokkal, hatóságokkal és magáncégekkel tudatni, hogy Fiumében (Póstaftók 20, Telefon 1366) nagyszabású fióktelepet létesítettem, mely teljesen új és egyszer használt elvámolt és elvámolatlan zsákok és ponyvák, impraegnált szövetek és takarók eladásával, vételével és kölcsönzésével valamint lótakarók, zsinetek, kötélárúk, jutacsomagoló vásznak és minden e szakmába vágó cikk forgalmazásával foglalkozni. E fiók vezetésével

Péntek József urat, Schenker és Tsa cég volt főtisztviselőjét biztam meg,

ki hosszú évi tapasztalatait és a fumei piac alapos ismeretét hozza vállalatomba.

Különösen felhívom a n. é. közönség figyelmét zsák- és ponyva-kölcsönző intézetemre, melynek kölcsönődjai a legjutányosabban vannak megszabva.

Számos megrenpelést kér

Nagel Adolf fiókja

Fiume, Telefon 1366. Postafiók20.

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM
Deák-korzó FIUME

a pályaudvartól 3 percrenyire

Kifogástalan magyar s bécsi konyha. Hamisítatlan borok. Olcsó árak. 40 modernül berendezett szoba.

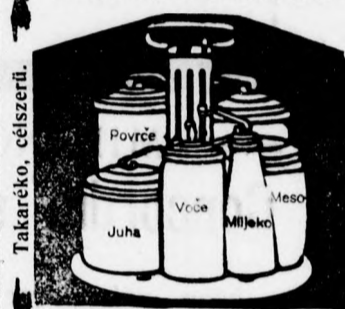
Tulajdonos
Edeker-Burger Gyula

Fogak! Szájpadlás nélkül
4 koronától.

Gyökerek eltávolítása fölösleges. Használhatatlan, rosszul illő fogsorokat egy nap alatt használhatóvá alakítok. Készítek továbbá csapfogakat, aranykoronákat és hidakat, a melyek a szájból ki nem vehetők és a természetes fogaktól meg nem különböztethetők. Munkáim a fogteknika legújabb vívmányai szerint készülnek 10 évi jótállással

Pálmai István fogműterme

Telefon 12 10. Riva Szápary 2. II. emelet.
Nyitva reggel 8-tól este 8 óráig. Megbeszélések vasár- és ünnepnap délután is.

Főzőn készletre

Takaréko, célszerű.

Egyszerű, szolid, meghízható.

Csak a Weck-féle eredeti frissen tartó készülékek és üvegek teszik lehetővé a természetes életmódot

1,000.000-n felül használatban

Nagy idő-, fáradtság- és költség megtakarítás.

Gyümölcskonzervek cukor-nélküli berakása.

Állandóan készenlétben étkezés, betegétel és gyermekek berendezés.

Részletes tudnivalókat ingyen küld Weck J. főszéki vállalata: Müller Károly, M. Schünberg N: 153.

WELLMANN TESTVÉREK

VAS- ÉS FÉMÁRUKERESKEDÉSE

Via del Pozzo 2. FIUME - Via del Pozzo 2.

Állandó nagy raktár rúdvasban, lemezekben, épület- és bútorkészítési eszközökben, szerszámokban és mindenféle konyhafelszerelési tárgyakban.

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

Med. univ.

Dr. Stejić János

volt községi orvos és a bécsi klinika hospitánsa
belső, gyermek és női betegségekre

rendel d. e. 9-11-ig és d. u. 3-4-ig.
Fiume, Via del Municipio 2. sz. 11. emelet
(Piazza Dante). TELEFON 241.

Ragályos betegségek, nevezetesen

kolera
ellen, valamint gyengeségi állapotoknál, gyomor- és hasbántalmaknál orvosi szaktekintélyek.

Gróf Keglevich István utódai, Budafok

!!! COGNAC-ját !!!

ajánlják.

Ezen legrégebbi és leghíresebb cég cognacja kizárólagosan díszlevelekkel lett kitüntetve és mindenütt kapható.

Pecsinei Szanatorium
Susak-Fiume

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebészeti betegségek részére. Lábadozók részére is. Modern berendezés. Kötő hideg és meleg tengeri fürdők. Műtő berendezés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól.
Orvos választás tetszés szerint.

Felvilágosításokat nyújt

Telefon 500. **Az igazgatóság.**

Táviratok: SANATORIJ - SUŠAK

Gyakornokot

felvesz helybeli nagy részvénytársaság. Ajánlatok „Kezdő” jeligére a kiadóhivatalba küldendők.

„BRISTOL”

szálloda, kávéház és étterem
Fiume, Deák-Corso.

Teljes komforttal berendezett 65 szobával, kitűnő kávéházzal és étteremmel. Izletes magyar, német és francia konyha, legjobb minőségű fajborok és pezsgők, valamint kávéházi italok állanak a t. vendégek rendelkezésére

Bel- és külföldi lapok.
Figyelmes kiszolgálás.

Az étteremben és a kávéházban előfizetések mérsékelt áron fogadtatnak el.

Tulajdonos: Ruzich György.

Schönborn-Buch heim Gróf uradalmából

Polenai, Szolyvai,

Luhi Erzsébet

Elsőrendű gyógyhatású természetes ásványvizek.

Főrakt.: Berger Ernőnél Telef. 1302.
Kapható minden jobb üzletben.

A Tengerpart
kiadóhivatala és szerkesztősége
a Vicolo dell' Ospedaleban levő Wurzer ház I. emeletén van.

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Via Governo 2, II. em.

Telefon 11-89.

TURINI NEMZETKÖZI KIÁLLITÁS 1911.

A S. A. L. V. E. vezetése és a kiállítás Végrehajtó Bizottságának ellenőrzése alatt álló

== SZÁLLODÁK ==

Minden modern kényelem. Egyenesen szállóknak készült épületek.

Új berendezés. — Központi fűtés. — Villanyvilágítás. — Fürdők. — Autópark az állomáson.

Grand Hôtel Victoria - - ELSŐRENDÜ - -

VIA MARIA VITTORIA 33, a város központjában.

250 szoba. Szalon. 2 Lift. Étterem. Szobák fürdővel. Garage.

Grand Hôtel de l'Exposition ELSŐRENDÜ

VIA SALUZZO 34. Öt percre a közp. pályaudvartól és a kiállítástól.

150 szoba. Szalon. Lift. Étterem.

Hôtel Dora

CORSO S. MAURIZIO, a királyi palota kertjével szemben.

Turin legnagyobb szállója.

500 szoba. 20 Szalon. Lift. Fürdők. Étterem.

Hôtel Meublé des Nations

VIA MADANA CRISTINA 15. Központi fekvés, közel a kiállításhoz.

80 szoba és terem. Felvonó. Fürdők.

Hôtel Meublé Donizetti

VIA DONIZETTI, a VIA ORMEA sarkán, 5 percre a kiállítástól.

100 szoba. Szalonok.

Hôtel Valentino .. MÁSODRENDÜ

VIA ORMEA 38, a kiállítás bejárata mellett.

85 szoba. Szalonok.

Hôtel Meublé Stupinigi

VIA S. SECONDO, a VIA FILANGERI sarkán, az állomás mellett.

50 szoba. Szalonok.

Hôtel Meublé Crimée

VIA MONCALIERI 61, a PÓ jobb partján, a brazilai pavilonnal szemben

a domb alján.

75 szoba. Szalonok. Garageok.

Hôtel Pension Eridano

VIA MONCALIERI 63, a PÓ jobb partján, a brazilai pavilonnal szemben,

a monumentális hid és a domboldal kertje mellett.

70 szoba. Szalonok. Étterem. Bar.

Hôtel Regina MÁSODRENDÜ

CORSO REGINA MARGHERITA, a CORSO FARINI sarkán. Remek kilátás a

dombokra és az alpesekre. Az Antonelliana móló és a Pó mellett.

500 szoba. — Nagy terem ünnepek és bankettek számára. — Lift.

Étterem.

Felvilágosítások és szobamegrendelések végett következő címhez tessék fordulni:
Direction Générale des Hôtels de l'Exposition
Turin Via Arcivescovado 1 a. I. étage. Telefon 44-38. Sürgőnycim: SALVE.

Alapított 1850-ben

Cante Giuseppenagy butorraktára
és asztalos műhelye

Fiume, Via Cappuccini 4. sz.

Nagy választék modern luxus butorokban. Vas- réz- és kárpitos butorokban. Szolid és elegáns kivitelben.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM

FIUME, DEÁK-KÖRZŐ.

— A magyarság találkozó helye. —

Az étteremben délelőtt 9 órától izletes

villásreggeli olcsó áron.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF

jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hang-

versenyez.

TULAJDONOS:

BUDAI KÁROLY

Első fumei magyar uri és női FODRÁSZTEREM

Fiume, Adria palota.

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunka olcsón teljesítetik. Lakásokba, úgy egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre ügyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon 11-60.

KÉRDŐ TULAJDONOS; „A TENGEPRART“ LAPKIADÓ VÁLLALAT.

== ÚJ VASKERESKEDÉS! ==

Igen nagy választék mindenféle email és aluminium edényekben, kályhák, csövek, ablaküveg, petrolium és mindennemű lakatos és asztalos szerelmekben. — Jutányos árak.

MILLICH ROMUALDO

PIAZZA DEL GIARDINO PUBBLICO

Uj cselédközvetítőiroda nyílt meg az Andrássy-
utca és Remai-utca 4. számú
ház sarkán.

Szíves megbízásokat kér

Telef. 12-69.

Bratusa Károly.

:: Rómába utazók figyelmébe! ::

Gambrinus-Halle

Lühr Bácsi „BAVARIA“ Söröző

ROMA, Piazza San Silvestro,
a főpostával szemben.

Magyar tulajdonos. — Magyar konyha.

Magyar kiszolgálás. — Magyar újságok.

Valódi bajor és pilzeni sörök.**Olcsó árak!****Olcsó árak!****Varieté-Hôtel Susák.**Esténként varieté-előadások elsőrendű művészi erővel
Kezdeté 9^{1/2} órákor. Beléptidij 1 korona.**Cantrida fürdő és vendéglő**

Hideg tengeri és napfürdők, 250 kabinnal. Nagy árnyas kert terrasszal. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiuméből a fürdőig. Vasár. és ünnepnapokon délután katonazene.

Fürdőjegyek fehéreművel 40 fillér.

Olcsó fürdőbérletjegyek.

== MILANO == Üzlet megnyitás**Concordia szálló**

a közp. pályaudvar (Stazione Centrale) téren.

Minden kényelem!

Jutányos árak!

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a **Via Porto No. 1.** szám alatt**fióközletet nyitottam.**

Raktáron tartok mindenféle üveg, porcellán és majolika tárgyakat.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve kiváló tisztelettel

KORNICZAI I.**ZANUTEL A.****könyvkereskedése**

Telefon 197. - FIUME. - Via Adamich.

Nagy választék sz. pirodalmi, tudományos, művészi és ipari könyvekben. Az ifjúság- és gyermekvilág, oktatására szolgáló képes olasz, magyar, német könyvek. Raktáron a Magyar Könyvtár, Olcsó Könyvtár, Tudományos Könyvtár termékei. Jegyzék ingyen.

LA GRASTA TAMÁS

uj divatáru üzlete.

Fiume, Via Riva 6 sz. (Marac-ház).

Nagy választék divatkülönlegességekben, rövid-
árúkbán, szövött- és konfekció-árúkbán.

Bluzok, alszoknyák, gyermek- és reformruhák, kötények, valamint férfi és női fehéremű. Nyakkendők, esernyők és sétatöbök.

Szíves pártfogást kér

LA GRASTA TAMÁS

2 évi jótállás.

VÁLOGATOTT MINTA-
GYŰJTEMENY TUCATJA

K. 5.—

„Olla“-t több mint 2000

orvos mint a legmegbiz-

hatóbbat ajánlja.

Kapható Fiumében: a Prodám,

Cattí, Mizzan és Budak-téle

yógyszertárakban, továbbá F.lli

avacic, Benco Ernő, és Papp

udolfi drogeriájában. Erd. árjegy-

ék ingyen az „OLLA“ Gummiköz-

ontól Wten 11/297 Praterstr. 57

Hálószoba berendezés

és egyes butorok elutazás miatt azonnal eladó. Cim Péntek József Susak Boulevard 115.

NYOMATOTT CHILKO JÓZSEF „MERCUR“ NYOMDAJÁBAN FIUME